

Допомогла з реалізацією ідеї Ілона Саф'яненко, родом з Миколаєва.

Потрапивши до чужої країни з незнайомою мовою та чужими звичками, не за власним бажанням, далеко від дому, залишивши позаду друзів, звичне коло спілкування, навіть на маючи можливості взяти з собою улюблені речі, та не усвідомлюючи, що відбувається, діти відчували себе розгубленими. Навіть батьки не могли вплинути на психологічний стан дітей, бо самі потребували допомоги. Відчуття розгубленості, безпорадності та спустошеності, яку можна було прочитати в очах дітей й підштовхнуло дати проєкту нове життя.

Ми – українці, нас багато що об'єднує: мова, звички, традиції, які для нас багато чого варті. Об'єднавшись і почавши працювати, ми відчули як саме цього нам бракувало. Вивчаючи українські таночки, співаючи пісень рідною мовою, ми бачили як змінюється емоційний стан дітей та їх батьків. Об'єднавши на початку проєкту декілька родин, з часом бажаючих доєднатися ставало все більше. За нашою творчістю з цікавістю спостерігали не тільки німецькі діти, а й представники інших країн.

До святкування Дня Незалежності України учасники проєкту підготували неймовірну концертну програму. Наші маленькі українці з гордістю несли людям з інших країн культурний код нації, нашу мову, наші звичаї та традиції. Серед почесних гостей були присутні бургомістр, представник округу Бранденбург, очільниця Спільки українців у Німеччині, багато містян. А найпочеснішим гостем був наш український захисник, який знаходиться у Німеччині на лікуванні. Захід склав позитивне враження на німецьку спільноту і колектив було запрошено виступити на святкуванні дня міста, де також багато уваги приділили українському питанню. Напередодні Різдва був проведений благодійний захід, зібрані гроші від якого були перераховані на підтримку ЗСУ.

Ми не зупиняємося на досягнутому. Ми продовжуємо працювати. І саме завдяки роботі у проєкті, можемо стверджувати, що мистецтво має лікувальний вплив. Мова мистецтва об'єднує навіть тоді, коли люди спілкуються різними мовами. Крім того проєкт допомагає самим дітям не втрачати своєї української ідентичності.

Панчук Н. П., Панчук С. О.*

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД У ФОРМУВАННІ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФІЛОЛОГА-ПОЛОНІСТА У ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

Сучасна модель підготовки фахівця ґрунтується на компетентнісному підході, який передбачає пізнавально-

*© Панчук Н. П., Панчук С. О.

ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

діяльнісну організацію освітнього процесу, при якій студенти здобувають не лише міцні знання, а й сталі практичні навички. Важливим стає використання не лише актуальних ресурсів особистості, а й розвитку та реалізація її потенційних ресурсів, що в кінцевому випадку забезпечить успішне набуття професійних компетентностей майбутніх фахівців.

Мета – дослідити вплив особливостей компетентнісного підходу у формуванні особистості майбутнього фахівця у процесі професійної підготовки.

Ключові компетентності вимагають значного інтелектуального розвитку особи: абстрактного мислення, рефлексії, визначення своєї власної позиції, самооцінки, критичного мислення. Оволодіння ключовими компетентностями забезпечить, з одного боку, успішне особистісне та соціальне функціонування особистості, а з іншого – задоволення суспільних потреб у людських ресурсах певної якості [5, с. 77]. Рівень компетентності – характеристика результатів професійної практики для окремої людини. Компетентність розглядається як сукупність компетенцій, наявність знань і досвіду, необхідного для ефективної професійної діяльності [2, с. 85].

Згідно «Рамок професіоналізму» вчителів, які визначені індикаторами TALIS (Teaching and Learning International Survey – Міжнародним дослідженням з питань викладання та навчання), необхідно брати до уваги, що педагогічна професія має ґрунтуватися на: базі загальних і спеціальних знань та навичок, стандартів доступу до професії, розвитку конкретних навичок у попередній підготовці, а також підвищенні кваліфікації; статусі та престижності професії, які відображені в етичних стандартах, робочих правилах; рівноправному контролю, що спирається на професійні спільноти, які створюють можливості для співпраці та зворотного зв'язку з колегами з метою зміцнення професійної практики та колективної ідентичності обраного фаху; відповідальності, автономії та лідерстві при ухваленні рішень і застосуванні експертних оцінок; престижі та суспільній цінності професії [5].

З метою формування професійно-особистісних компетенцій, усвідомлення проблемних ситуацій, боротьби мотивів, переоцінки цінностей та використання їх в конкретних реальних ситуаціях під час вивчення основних компонентів професійної підготовки необхідно застосовувати активні методи навчання [1]. При проведенні практичних занять слід брати до уваги системоутворюючий фактор самопізнання як провідної складової компоненти інтеграції теоретичних знань у свідомість майбутнього вчителя, на основі якої відбувається перенесення смислів і значень на власні дії та вчинки, підвищення самоактивності і, як наслідок, особистісне зростання. Формами практичних занять можна використовувати бесіди, диспути,

ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

обговорення педагогічних ситуацій, тренувальних вправ, самоаналізу, рольових ігор тощо. Система вправ, диспутів, проблемних ситуацій підбирається з урахуванням їх поступового формування в образі «Я»-професіонал. Адаже на кожному занятті здобувачі вищої освіти могли конкретизувати власні уявлення про себе, мали можливість розширити територію «Я», усвідомити важливість становлення професійних цінностей [3].

У рамках занять викладач повинен допомогти студенту «набути саме такої компетенції, яка допоможе налагодити контакти з представниками інших культур, а в ситуаціях непорозуміння чи міжкультурного конфлікту дасть йому змогу виступати в ролі посередника. Заняття з іноземної мови також повинні формувати відкритість до інших культур, здатність долати стереотипи та спосіб мислення, який готовий прийняти інші культурні моделі, зберігаючи власну ідентичність» [4, с. 137].

Таким чином, цінності виражають певний аспект здатності, спроможності, а саме: кількісну величину та якісну характеристику реалізаційного прагнення, без наявності якого реалізація у принципі не може відбутися. Звідси випливає, що цінності є мотивувальними компетенціями, певними спрямовувальними і прискорювальними мотивами людської поведінки, діяльності, зокрема професійної.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Долинська Л. В., Максимчук Н. П. Розширення системи ціннісних орієнтацій майбутнього вчителя активними методами навчання. *Психологія: збірник наукових праць*. Київ: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2000. Вип. 3(10). С.273-283.
2. Кайріс О. Д. Студентська група як чинник набуття професійної компетентності. *Компетентнісний підхід у професійній підготовці майбутніх психологів: моногр. / авт. кол.; під наук. ред. Лозової О.М. Вінниця: Віндрук, 2014. С. 85–96.*
3. Максимчук Н. П. Професійні ціннісні орієнтації майбутнього вчителя в системі особистих ціннісних орієнтацій. *Проблеми сучасної психології: збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка, Інституту психології ім. Г. С. Костюка АПН України. Вип.12. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2011. С. 634–642.*
4. Стахнюк Н. О., Ринда В. В. Роль підручника з іноземної мови у формуванні полікультурної європейської компетентності (на прикладі серії «Polski, krok po kroku». *Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія 5. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. Спецвипуск. Т. 2. Київ: Видавничий дім «Гельветика», 2022. С. 137–142.
5. OECD Multilingual Summaries TALIS 2018 Results Teachers and School Leaders як Lifelong Learners. URL: www.oecd-ilibrary.org/sites/1d0bc92aen/1/2/2/index.html?itemId=/content/publication/1d0bc92aen&csp=1418ec5a16ddb9919c5bc207 (дата звернення 23.08.2023 р.).